

Installatiespeech buitengewone raadszitting 9 januari 2006.

Dames en heren leden van de gemeenteraad, leden van het college, de heer Tenge/vertegenwoordiger van de Commissaris der Koningin, mijn voorgangers de heren (van den Wildenberg) en van de Baar en mevrouw de Vrey, collega-burgemeesters, secretarissen en griffiers van andere gemeenten, familie, vrienden en genodigden – soms van ver gekomen - **ik vind het fijn dat u hier bent om mijn installatie bij te wonen.**

Bij deze wil ik mijn dank uitspreken aan Hare Majesteit de Koningin, de Minister van Binnenlandse Zaken, en aan de Commissaris van de Provincie Noord-Brabant mevrouw Maij voor mijn benoeming.

Maar bovenal gaat mijn dank uit naar u, leden van de gemeenteraad, die mij unaniem hebben voorgedragen. Een bemoedigende start, die vertrouwen geeft voor de toekomst.

Met deze fraaie ambtsketen en de voorzittershamer voor de raadsvergaderingen kan ik écht aan de slag. Eindelijk is het formeel en zichtbaar voor u en de Goirlese gemeenschap dat ik nu burgemeester ben.

Voor de meeste van u in deze zaal, is het nog maar kort geleden dat u hier afscheid nam van burgemeester de Vrey, die zich zeven jaren zeer heeft ingezet voor Goirle. Er is dus - gelukkig - maar een korte tijd een burgemeesterloos tijdperk voor Goirle geweest. Persoonlijk heb ik het hele traject van sollicitatie tot installatie beleefd als een lange rit.

Het was nog lente toen ik mijn sollicitatiebrief op de bus deed en midwinter, 21 december, ben ik hier aan het werk gegaan. De gemeente Goirle weet wat plannen is(zie die korte periode zonder burgemeester!), maar ik mag u wel verklappen dat sinds de raad eind oktober bij de Minister van Binnenlandse Zaken haar aanbeveling om mij als burgemeester van Goirle te benoemen had gedaan, ik wel eens - behoorlijk ongedurig - voor dit gemeentehuis heb gestaan. Nu is het zover.

Het openbaar bestuur, dat is een beetje thuiskomen...

Het bloed kruipt waar het niet gaan kan. In de zeventiger- en tachtiger jaren ben ik ik in de gemeente Oosterhout (voor u bekend, want niet ver van hier) zowel raadslid, fractievoorzitter als wethouder geweest. Ik praat dan over 13 jaar politieke en bestuurlijke ervaring in raad, college maar ook bij voorbeeld in het stadsgewest Breda. In aansluiting daarop heb ik na een periode van totaal 15 jaar

weer gekozen voor het bestuurder zijn in het Publiek Domein. In die 15 jaar was ik sectordirecteur bij gemeenten in de Randstad, directeur van een grote welzijnsinstelling en werkzaam in de commerciële consultancy. Nu als burgemeester.

Het is duidelijk: het openbaar bestuur blijft trekken. Hier ligt mijn hart.

Brabant, dat is voor mij ook een beetje thuishkomen....

Ik heb 23 jaar van mijn volwassen leven in Oosterhout, dus in Brabant gewoond. Een belangrijke periode in mijn leven : mijn kinderen zijn er geboren, zijn er op school geweest, ik heb er mijn ervaring als gemeenteraadslid en wethouder gehad. Ik heb in Brabant goede vrienden gemaakt, waarvan er in de zaal gelukkig ook zijn. En ik weet zeker dat ik mij goed zal voelen, hier in het Brabantse land met haar aansprekende stijl van leven en werken.

Goirle, de afgelopen weken...dat voelde ook al een beetje als thuishkomen.

Zoals gezegd: formeel is vandaag mijn installatie. Maar de benoeming is al op 21 december ingegaan. Ik ben dus al weer even aan het werken, of liever gezegd aan het inwerken. Mijn ervaring in die korte tijd?

Het staan hier in de raadszaal, vergaderen in de B&W kamer, het gemeentehuis met de ambtelijke organisatie, je loopt op straat en hoort weer Houdoe! Het geeft me een vertrouwd gevoel.

Waarom het burgemeestersambt?

Ik vind het zinvol om als burgemeester, een bijdrage te kunnen leveren aan een veilige, vertrouwde en overzichtelijke leefomgeving voor 22.000 mensen. De grondwettelijke verplichting ruimte te geven aan veelkleurigheid, fascineert en daagt uit. De kunst van het besturen is ervoor te zorgen dat mensen daadwerkelijk ervaren dat een bestuur er *is voor de mensen*. Mensen die hier in Goirle dichtbij elkaar staan. Goirle is immers geen Randstad, geen grote stad als Eindhoven en ook geen Tilburg, maar een gemeente waar ik veel mensen persoonlijk zal leren kennen. En zij mij.

Dat vind ik namelijk voor mijzelf een belangrijke voorwaarde: ik wil de gemeente als woonplaats, werkplaats, kortom als leefgemeenschap voor mensen, bedrijven en verenigingen goed kunnen leren kennen. En andersom!

De profielschets gaf het ondubbelzinnig aan: de burgemeester is er voor alle Goirlenaren, niet alleen voor in het gemeentehuis. Gelukkig maar, dan denken we daar hetzelfde over.

De gemeente Goirle bestaat uit de kernen Goirle en Riel. Die beide kernen **Goirle en Riel** zijn heel verschillend van grootte en uitstraling. Ze hebben beide een eigen, herkenbaar gezicht. Plaatsen zoals de kern Goirle kende ik als woon- en werkomgeving al langer. Mijn meest recente jaren in Montfort, een mooi Limburgs dorp van 3.100 inwoners, hebben mij het goede gevoel gegeven dat ik nu weet wat het is om in een dorp te leven; hoe fijn en rijk dat kan zijn. Hoe belangrijk het is dat rekening wordt gehouden met die eigenheid. Die eigenheid van beide kernen staat een goede gezamenlijke gemeentevorming niet in de weg.

Gezien de verwantschap tussen de namen moet dat wel goed gaan. *Alle letters van Riel* zijn immers terug te vinden in Goirle. Waarin overigens ook *glorie* terug te vinden is!

Belangrijk in ons gemeentegebied is het groen, de bossen, de Regte Heide, de Ley en het agrarisch groen.

Goirle is in mijn ogen **een gemeente met durf en creativiteit**.

Een gemeente die het aandurft om vele miljoenen in een winkelcentrum te investeren door het eerst plat te gooien, winkeliers die het durf en de visie hebben om tijdens die verbouwing - die toch "even" gaat duren!!- gewoon door te gaan. Een gemeente waar we eind van deze week een prachtig cultureel centrum "Jan van Besouw" officieel gaan openen.

Een klooster dat behalve op bijzondere wijze is verbouwd ook nog omgeven is door mooie kunstvoorwerpen en waar op het plein eromheen in de stoeptegels in het donker oplichtende kindervoetjes te zien zijn. Elders in het centrum stoeptegels met dichtregels... Je moet maar de durf én de creativiteit hebben om zoiets prachtigs neer te zetten.

Creativiteit die ook tot uiting komt in **het bloeiende verenigingsleven** van Goirle. Een mooi voorbeeld zag ik daar 23 december van: de Goolse Revue. Een show met zang, dans, spel van zo'n 180 vrijwilligers, jong en oud, die 9 avonden lang de sterren van de hemel speelden voor een uitverkocht huis.

Maar niet alleen op muzikaal-cultureel gebied blinkt Goirle uit, op sportief gebied breken spannende tijden aan. Want zie hoe in een gemeente van deze omvang niet

alleen kindervoetjes oplichten, maar ook landelijk bekende sportsterren, zoals daar zijn schaatster Ireen Wüst, bobsleesters Jeanette Pennings en Kitty van Harperen en jurylid Annette Boeren, die alle vier in februari naar de Olympische Winterspelen gaan! En dan gisteren weer een nationaal kampioen veldrijden uit Goirle: Gerben de Knegt Mooie voorbeelden voor jonge sporters in Goirle bij de vele sportverenigingen. Goirle wordt op vele manieren op de kaart gezet.

Durf, ja zelfs lef! Waar een bevolking de eigen zelfstandigheid zó waardevol acht dat het daarvoor in 1997 massaal de strijd (maar wel op ludieke en creatieve wijze!) aangaat tot in Den Haag. Met een volgens mij uniek resultaat dat het ook zelfstandig blijft.

Zo'n strijd is iets wat natuurlijk bij een "machtige strijdster", zoals onlangs in het weekblad Goirles Belang mijn voornaam werd uitgelegd, wel aanslaat.

Goed. De keuze en warmte voor Goirle mag duidelijk zijn. Maar wat mag ú nu verwachten van mij, als burgemeester?

Met het werken aan en verbeteren van de bestuurscultuur, de komende veranderingen bij de ambtelijke organisatie binnen het gemeentehuis, het bouwen aan het hart van Goirle, valt er hier veel en boeiend werk te doen, voor mij als burgemeester. In samenwerking met u als raad, college en ambtenaren.

We staan op dit moment aan de vooravond van de gemeenteraadsverkiezingen. Misschien is na 7 maart alles anders, misschien niet. Voor mij als burgemeester betekent deze planning dat ik nu op een rijdende trein spring. Ik werk in dit college met de bestaande portefeuillevindeling. Om praktische redenen blijft dit ook zo. Immers: na 7 maart komt er een nieuw college. Ik zal dan zeker aangeven bij het nieuwe college welke portefeuilles zich m.i. goed verhouden met de rol en taak van de burgemeester.

Ik ben mij zeer bewust van mijn taak op het gebied van openbare orde en veiligheid: dat is voor mij een nieuwe uitdaging waar ik mij graag op stort.

Als voorzitter van het college zal ik mij zeker actief opstellen bij alle besluiten van welke portefeuille dan ook.

Tot 1931 stond in de wet dat de wethouders de burgemeester bijstonden in het bestuur van de huishouding van de gemeente. Anno 2006 werkt dat veel meer twee kanten op.

Ik zie het ook als een van mijn taken om de wethouders bij te staan. Uitdrukkelijk is in de wet sprake van door het college gevoerd bestuur en dus zal ik ook de wethouders stimuleren in hun initiatief.

Als voorzitter van uw gemeenteraad zal ik actief het politieke debat stimuleren. Een politiek debat, dat wordt gevoerd met heldere argumentaties. Dat vraagt meer dan puur technisch voorzitterschap ; iemand die opent, het woord geeft en sluit. (Ik moet toegeven dat dát ook niet zo in mijn aard ligt). Met grote aandacht en zorgvuldigheid voor wat u vanuit uw politieke achtergrond naar voren zult brengen, is het mijn inzet om tot een waardig debat te kunnen komen. Het is belangrijk dat de raad haar kaderstellende taken, haar beleidstaken en haar controlerende taken goed kan uitvoeren. Dit alles betekent naast duidelijker **sturing** op het proces ook de wil van de raad om samen echt in gesprek en debat te zijn met elkaar en het college. In Goirle is dat de laatste jaren niet altijd als vanzelfsprekend ervaren. Met het aantreden van de nieuwe gemeenteraad komt een einde aan een periode, die op bestuurlijk-politiek gebied bepaald niet gemakkelijk is geweest. Ik spreek de hoop uit dat in de komende bestuursperiode iedereen het *verleden* met name wil benutten om er lessen uit te leren voor de *toekomst*. Als burgemeester wil ik bijdragen tot goede bestuurlijke verhoudingen. Niet altijd eenvoudig, maar zeker de moeite waard! U mag mij daarop aanspreken.

Ik gaf al aan hoe belangrijk ik het vind dat Goirlenaren het gevoel kunnen hebben dat het bestuur, en daarmee ook de burgemeester, er echt voor 'hun' is.

Goede communicatie en bereikbaarheid om dat gevoel te kunnen voeden zijn daarbij essentieel. Naast regelmatig persoonlijk contact als belangrijkste schakel, bewandel ik ook de zeer toegankelijke digitale weg. Binnenkort start ik een weblog. Heel regelmatig zal ik daar actuele informatie en beschouwingen geven en bij deze zou ik mensen willen oproepen om daar vooral op te reageren. Mogelijk zijn dat de kansen om 'samen het verschil te maken'.

Wat wordt nog meer van een burgemeester verwacht? Een burgemeester moet een bruggenbouwer zijn, een ambassadeur, een netwerker, een vernieuwer, charismatisch, creatief, een leider....

(Toe maar, ongelofelijk eigenlijk dat mensen nog durven te solliciteren op de functie) Het lijkt meer een portret van een schaap met 5 poten.

En in het hoofd of de kop van dat schaap met vijf poten moet dan ook nog ruim aandacht zijn voor de kloof. Die veelbesproken kloof namelijk tussen politiek en burger.

Je kunt geen krant openslaan of er staan berichten over de kloof tussen de burger en de politiek of tussen de burger en de overheid. De verwijten in onze richting zijn talrijk: technocratisch beleid voeren, een taal spreken die vervreemdend werkt, we hebben nauwelijks weet van de dagelijkse werkelijkheid, we denken in structuren, systemen en nota's en worden vooral enthousiast als het om onze eigen vernieuwingsdrift gaat. In de meeste artikelen spreekt men van een gebrek aan leiderschap bij de bestuurders. Ook de conclusie 'vertrouwenscrisis' wordt vaak getrokken. Vertrouwen is een schaars goed in deze tijd.

Uit gesprekken met u en ook in de profielschets is naar voren gekomen dat ook in Goirle - ondanks de korte lijnen naar raadsleden en ambtenaren - sprake is van een dergelijke kloof. Er zal dus hard aan de verbetering van de relatie tussen de inwoners en het gemeentebestuur gewerkt moeten worden." Goirle heeft al aangegeven zoveel mogelijk transparantie in eigen handelen te willen brengen", of.... Ik bedoel... we willen duidelijk laten zien wat we doen en hoe beslissingen tot stand komen. We zullen regelmatig aan inwoners moeten vragen - ook buiten de verkiezingen - naar hun mening over zowel beleid als uitvoering van gemeentelijke dienstverlening.

Het zou te gemakkelijk zijn om de situatie van Goirle t.a.v. de bestuurlijke cultuur en de relatie met de burger af te doen met het cliché dat het op *veel* plaatsen rommelt in Nederland. Het moet juist een stimulans zijn om de relatie daadwerkelijk te verbeteren. Ik voel mij daar in ieder geval toe uitgedaagd. Procedures zijn nodig en geven houvast en vertrouwen. Succesvolle communicatie is echter tweezijdig. Dus naast die procedures moeten de- mensen- waar- het- om gaat ook het *gevoel* hebben uitgenodigd te zijn om hun mening te geven, dat er respectvol met hun mening wordt omgegaan én dat er ook *echt* iets mee gebeurt. Daar wil ik mijn energie insteken. Dat proces wil ik met open vizier ingaan.

Hoe denk ik verder die kloof aan te pakken?

Mijn illustere collega uit Maastricht, burgemeester Gerd Leers, geen onbekende voor de Goirlenaren, hield op 12 oktober 2005 in zijn Thorbecke lezing een vlammend betoog over "leiderschap in bange dagen" als mogelijke aanpak van die kloof.

Kort samengevat zegt hij: Leiding geven gebeurt door mensen en niet door machines of structuren. Dus als het misgaat, er een kloof ontstaat, het Huis van Thorbecke scheuren vertoont dan ligt dat niet alleen aan de structuur, maar moet er gesleuteld worden aan de mensen daarin, de leiders, het leiderschap. Hernieuwd leiderschap moet vertrouwen herwinnen om de kloof te doen verdwijnen. Als wezenskenmerken voor dit vernieuwd leiderschap geeft hij aan dat zo'n leider een droom moet durven te hebben, een duidelijk verhaal in plaats van prietpraat moet kunnen houden, "klare taal moet spreken", signalen vroegtijdig moet kunnen herkennen en oplossingen moet kunnen bieden. Daarnaast heeft een leider ook draagvlak nodig om te kunnen sturen, besturen.

Collega Leers houdt - wellicht alleen figuurlijk - van spierballen zowel in het taalgebruik als in daden (ieder kent het voorbeeld van klare taal en daden bij Vinckeslag). Ik geef toe; daar hou ik eveneens van. Maar graag zou ik aan al deze goede punten expliciet iets toevoegen, een naar mijn mening cruciaal onderdeel van het leiden en sturing geven als burgemeester. Wijsheid. Integriteit.

Wijsheid?

Ik hoor u denken...acht ze zichzelf zo wijs, het knapste meisje van de klas? Ik ben al wel zo wijs te kunnen zeggen: Nee, dat ben ik niet (net zomin als een schaap met 5 poten). Ik bedoel te zeggen dat uitspraken over leiderschap vaak gaan over het tonen van de kracht in de zin van: vuist op tafel slaan, weerstand de kop indrukken! Ik denk daar iets genuanceerder over. Wijsheid is onder andere: luisteren. Zanger Jimi Hendrix zei ooit: " Kennis spreekt, maar wijsheid luistert."

Maar dat is niet alles. Na luisteren volgt wél de scherpe analyse, welk roer moet om teneinde tot een oplossing te kunnen komen?

Ook houdt wijsheid in dat je een sfeer van veiligheid creëert, die er toe leidt dat men in het algemeen belang tot nieuwe inzichten durft te komen. En wijsheid is ook dat je problemen niet groter maakt door ze tijdig aan te pakken!

Wijsheid heeft voor mij zeker ook te maken met kracht, maar dan van binnen. Zelf hoop ik met een stukje wijsheid de ontwikkelingen in deze gemeente te leiden.

Integriteit is daarbij een vanzelfsprekendheid.

Van oorsprong is er hier politiek nogal wat verschil van mening en op zich is dat prima. Bij de botsing van ideeën ontstaat de verbetering. Aan mij de taak om deze rijkdom van het verschil in goede banen te leiden.

De komende jaren is er dus genoeg werk aan de winkel! Ik wens ons allen naast alle goede dadendrang ook wijsheid toe om de bruggen te kunnen bouwen om de kloof te overbruggen. Dan volgt al het andere bouwen aan onze gemeente vanzelf.

Ten slotte Dank

Een woord van dank ook aan de **heer Briels** die, als waarnemend voorzitter, mij op heel prettige wijze heeft kennis laten maken met de raad en de gemeente. Ook dank voor zijn aardige woorden En voor het overhandigen van de voorzittershamer, die ik straks voor de eerste keer in gebruik ga nemen.

Dank ook aan **de loco-burgemeester Ruud van Eijkeren**. Uiteraard voor de opvang van taken in het 'burgemeesterloos tijdperk', maar zeker ook voor de prima wijze waarop hij, in eendrachtige samenwerking met wethouder Jan Hoedemaker, secretaris Annelies van den Berg en griffier Berry van 't Westeinde gezorgd heeft voor de goede kennismaking en mijn inwerktraject. Dank alle vier voor de inhoud daarvan en ook voor fijne sfeer én de lach waarmee dat gepaard is gegaan. Ruud, het overdragen van de mooie ambtsketen van Goirle is voor mij een heel indrukwekkend en emotioneel moment geweest. Dank voor je fijne woorden.....

Graag wil ik **burgemeester Kortmann** bedanken voor zijn warme welkomstwoorden. Ooit zijn wij elkaar al tegen gekomen in het stadsgewest Breda. Nu zien wij elkaar weer hier in Midden-Brabant. Ik verheug me op de functionele en persoonlijke contacten binnen de burgemeesterskring...

Tenslotte wil ik iedereen bedanken die heeft meegewerkt heeft aan de klus die de organisatie van zo'n buitengewone raadsvergadering, en van de andere ontvangsten van vandaag, is. Mijn welgemeende dank.!

Ik kom tot een afsluiting.

Een burgemeester moet ingevolge de wet in zijn gemeente wonen. Mijn man Kees en ik willen ons zo vlug mogelijk in Goirle vestigen, niet alleen omdat dat moet, vooral omdat wij dat *graag* willen. Wij laten een prachtig dorp in Limburg met fijne mensen achter. Maar we verheugen ons op Goirle.

Vol vertrouwen in een goede samenwerking met u begin ik vandaag dan ook officieel aan mijn taak als uw burgemeester.

.....

Mag ik u vragen te gaan staan voor een moment stilte, waarin ieder de gelegenheid heeft tot een persoonlijke overdenking.

Dank u wel.

Hierbij sluit ik deze buitengewone raadszitting van 9 januari 2006.